

Bertako espezieekin basoberritzea lurraldearen zaintza mekanismoen bidez Bakion

Bakioko udalerria klima-aldaketara egokitzeko planaren esku hartzeko ardatzetako bat lurraldea eta horren ekoizpen-erabilera aurreikusitako klima-agertoki berrietara egokitzeko beharra da. Basoei dagokienez, Bakioko mendien arriskuak eta kalteberatasunak identifikatzea planteatzen du, baita horien erabilera egokitzea ere, temperaturek gora egingo dutela eta prezipitazioak murriztuko direla espero baita.

Testuinguru horretan, Bakioko Udalak historikoki baso-landaketetara bideratutako udalerriko baso-lursailak berreskuratzea eta bertako zuhaitz- eta zuhaixka-espezieekin basoberritzea sustatzen du. Basoaren funtzionaltasun ekologikoa berrezartzen, lurzorua higidura-prozesuak minimizatzen eta landare-biomasak eta lurzorua karbonoa xurgatzea bultzatzen saiatzeko ekimena da.

Esku-hartze hori gauzatu ahal izateko, Bakioko Udalak lur-zaintzailtzako akordio bat sinatu zuen zaintzailtza-erakunde batekin. Erakunde horrek aholkularitza teknikoa eman zion basoak leheneratzeari eta errazteari buruz, eta zaindutako lurren erabilera jasangarria une oro bermatu zuen.

Baso-berritzea 5,7 hektareatan egin zen, aurretik moztutako eukalipto (*Eucalyptus globulus*) bidezko baso-aprobetxamendurako erabilitako bi lursailetan banatuta.

Esku hartu beharreko lurzatiaren kokalekua.

Esku-hartzeak barne hartzen dituen NOK tipologia

Leheneratzea / tokiko espezieekin basoberritzea

1. FASEA:

Lur-zaintzailtzako akordioa

Bakioko Udalaren eta Lurgaia Fundazioaren artean sinatutako lurzaintzailtzako akordioari esker, Fundazioaren esperientzia eta aholkularitza teknikoak jaso ziren erdietsi nahi ziren helburuak lortzeko basoen leheneratzeari eta errazteari dagokienez. Era berean, basoberritzearen xede diren lurzatiak (Fundazioaren estatutuen pean) modu iraunkorrean baso gisa mantenduko direla bermatzen da, eta, beraz, ez da proiektua beste helburu batzuetara desbideratuko duen aldaketarik gertatuko, eta epe luzera karbonoa finkatzea bermatuko da, bai aireko biomasan, bai lurzoruan.

2. FASEA:

Jarduketarako hautatutako udalaren bi baso-lurzatiaren ezaugarritzea eta prestatzea

Lurren litologia, topografia, hidrologia, higadura-prozesuak, espezie exotiko inbaditzaileen presentzia eta sarbideak aztertu ziren. Basoberritzearekin hasi baino lehen, eskuz kontrolatu ziren bi lurzatiaren ernaberitutako aleak; horretarako, exotikoen aleak moztu eta eraztuna jarri zitzaion.

Esku hartu beharreko lurzatiaren egoera, jarduketa egin aurretik.

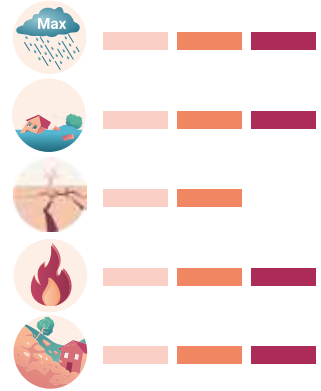
3. FASEA:

Bertako espezieekin basoberritzea

Lurzatiaren orientazioagatik eta itsasotik gertu egoteagatik, harizti misto baten berezko espezieak eta dentsitateak hautatu ziren, baita artadi kantauriarreko espezieak ere.

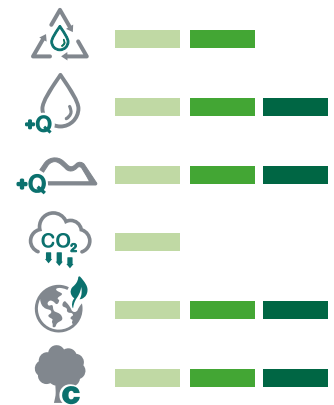
Landare-estalkia, lurzorua sortzea eta faunarentzako fruituak garatzea bizkortzeko, espezie aitzindariak berriaz hautatu ziren, hala nola urkia, lizarra, zumalakarra, elorri beltza edo elorri zuria.

KLIMA-MEHATXUAK

BATERAKO ONURAK

Ingurumenekoak

Sozialak

Ekonomikoak

GJH

Errekaren erriberan, bestalde, mota horretako ekosistemetako berezko espezieak sustatu ziren, hala nola haltza, lizarra, hurritza eta abar.

Guztira zuhaitz eta zuhaixken **3.563 ale** erabili dira, hau da, **hektareako 625 ale inguruko landaketa-dentsitatea**.

Basoberritzea osatzeko, zurkaitzak eta babesgarriak jarri ziren, eta irisgarritasunari eustea beharrezkoa ez den eremuetako baso-pista batzuk kendu ziren.

Jarduketa-eremuan egindako basoberritzea.

4. FASEA:

Ernaberritzeak eta espezie inbaditzaileak kontrolatzeko kanpainak

Basoberritzea egin aurretik egindako prestaketa-lanei jarraipena emateko, lursailetan ernaberritutako aleak eskuz kontrolatzen jarraitu zen beste hiru kanpainatan, moztuz eta eraztunak jarriz. Ezabatutako kimuen zati ez-ugaltzaileak lurzoruan utzi ziren, deskonposatzean lurrari karbono organikoa emateko, lurzorua osasuna hobetzeko eta baso-lurraren xurgatzeko gaitasuna indartzeko.

Era berean, *Acacia melanoxylon* espeziearen hainbat ale kontrolatu ziren, baso-pistetan eta leheneratu beharreko eremuetan ale gazte ugari kendu baitziren. Eukaliptoen ernaberritzearen kontrolean egin bezala, hondar ez-ugaltzaileak lurrean utzi ziren ahalik eta biomasa handiena mantentzeko.

Eukaliptoen kimuak kontrolatzeko lanak jarduketa-eremuan.

5. FASEA:

Jarraipen- eta mantentze-plana

2026ra arteko jarraipen-plana ezarri da. Urtero egiaztatzen da hutsarteen egoera, bai eta eukaliptoen kimuak ere. Mantentze-lanak egin bitartean, espezie exotikoen (eukaliptoak, mimosak, etab.) zati ez-ugaltzaileak lurrean bertan utziko dira, deskonposatzean lurreko karbono organikoaren kantitatea hobetzeko.

Esku-hartzea behar bezala garatzen laguntzen duten zeharkako beste ekintza batzuk

Ingurumen-boluntariotzako kanpaina

Ingurumen-boluntariotzako lau jardunaldi antolatu ziren, proiektuaren azalpena klima-aldaketaren eta biodibertsitatearen inguruan sentsibilizatzeko erabilita. Ildo horretan, baso autoktonoak berreskuratzea klima-aldaketaren ondorioak arintzeko tresna bat da, bai eta CO₂a bahitzeko mekanismo bat ere. Jardunaldietara 106 pertsona bertaratu ziren guztira. Izaera praktikoa izan zuten, eta esku hartutako lurzatietan eukalptoaren eta *Acacia melanoxylonen* kimuak kontrolatzeko jarduerak egin ziren. Halaber, hautatutako espezieetako 375 zuhaitz autoktono landatu zituzten.

Ingurumen-boluntariotzako kanpainetan parte hartu zuten pertsonak.

“Ekimen hau lur-zaintzailtzako erakunde baten eta bi erakunde publikoren (Bakioko Udala, lursailaren titular eta esku-hartzearen sustatzaile gisa, eta Eusko Jaurlaritza, alderdi ekonomikoaren bideratzaile gisa) arteko lankidetzaren adibide ona da, natura-ingurunea guztion onura baita.”

Lur-zaintzailtzako erakundearen ordezkaria.

Arrakasta-faktoreak

Erakunde egiaztatuaren eta udalerriko udalaren (lurren jabea) arteko lur-zaintzailtzako akordioa.

Herritarrak aktibatzea, ingurumen-boluntariotzako kanpainak abian jarritz.

2026ra arteko jarraipen-plan bat egitea

Inplikaturako eragileak

- Bakioko Udala
- Bizkaiko Foru Aldundia
- Uraren Euskal Agentzia- URA
- Lur-zaintzailtzako erakundea
- Herritarrak

Datu ekonomikoak

Esku-hartzearen kostua, gutxi gorabehera:
25.000 €

Finantzaketa: 23.290 €

(Garapen jasagarria sustatzeko ekintzak gauzatzen dituzten toki-erakundeentzako dirulaguntza-programa, 2020).

Aurkitutako oztopoak

Espezie exotiko inbaditzaileak egotea, espezie autoktonoen kontserbazioa eta garapena zailtzen dutenak.

Ingurumen-inpaktuak murriztea

Egindako jarduketek esker, **30 urtetan 498 t CO₂** bahitzea espero da (CO₂ xurgapenen kalkulagailuaren bidez ex ante egindako kalkulua).